

Introducere în tehnica traducerilor sec. XXI. Dezvoltarea abilităților de traducere ale studenților prin mijloace digitale de predare-învățare

Asist.univ.dr.
Andreea-Maria
Sărmașiu,
Universitatea
Babeș-Bolyai
Cluj-Napoca

11 aprilie 2023

**Din cuprinsul
prezentării...**

O schiță a descrierii teoretice a
cursului practic de

INTRODUCERE ÎN TEHNICA TRADUCERILOR

Implementare...

**AȘTEPTĂRI VS.
REZULTATE**

Metode digitale (interactive) de
predare-învățare

**10 TIPS & TRICKS pentru
studenții de azi...
traducătorii de mâine**

Experiment

CONCLUZII

01

**O schiță a descrierii teoretice
a cursului practic de**

**INTRODUCERE ÎN
TEHNICA TRADUCERILOR**

În literatura de specialitate (Vinay and Darbelnet, 1958; Nida, 1964; Newmark, 1988; Baker, 1992; Chesterman, 1997; Venuti, 1998) se menționează că textele sunt traduse cu un anumit scop și într-un anumit context, personal sau profesional.

În aceste condiții, traducătorul trebuie să posede capacitatea de a înțelege contextul textului sursă pentru a putea identifica problemele și pentru a putea aplica strategiile de traducere în textul țintă.

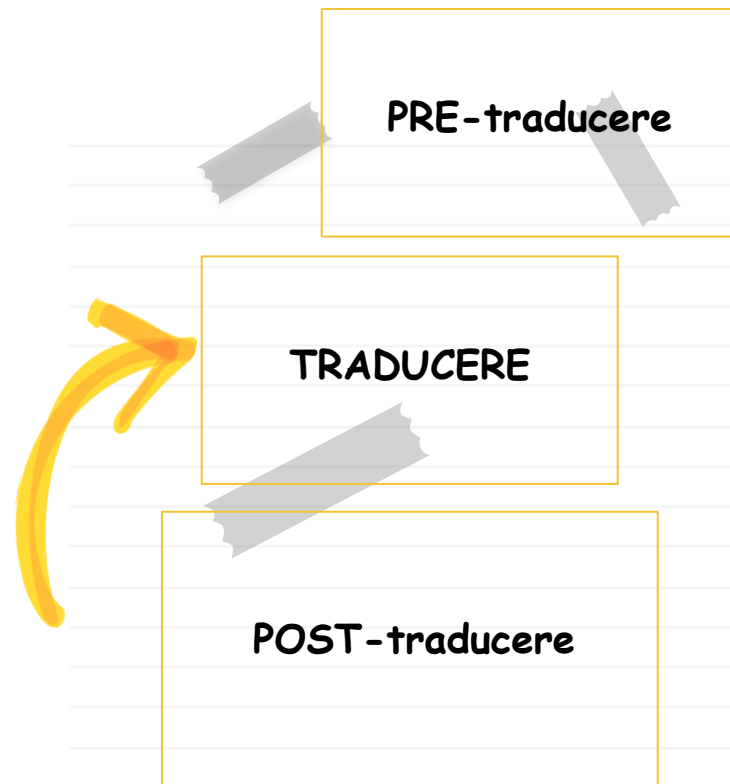
Cu alte cuvinte, traducătorul trebuie să găsească răspunsurile la întrebările "de ce?", "pentru cine?" și "cu ce scop?" este tradus textul sursă, pentru a putea determina traductibilitatea optimă a textelor țintă.

**perspectiva
academică
(activitate a
teoreticienilor)**

**perspectiva
traducătorului
(alegere pragmatică)**

**perspectiva receptorului
(modalitate de încurajare
și ajutor în receptare
pentru cititor)**

Ce presupune introducerea în tehnica traducerii?

- Traducerea interactivă
- Traducerea personificată
- Traducerea în dezbateri
- Traducerea AI-Powered
- Traducerea sub formă de atelier
- Ancheta traductologică
- Traducerea inversată
- Traducerea încrucișată
- Revizia *de la egal la egal*
- *"Sunt aici acum..."*

02

**10 TIPS & TRICKS pentru
studentii de
azi...traducătorii de mâine**

Metode digitale (interactive)
de predare-învățare

**Tips &
Tricks**

Traducerea interactivă

Let's make 2023 a year of turning the tide on human rights

07.01.2023 Jozsef Borrell, High Representative of the European Union for Foreign Affairs and Security Policy / Vice-President of the European Commission

HR/VP Blog – In 2023 the world will mark the 75th anniversary of the Universal Declaration of Human Rights. We need to be inspired by that landmark document and the global consensus it established. Recognising that we face adverse trends and the global human rights situation is getting worse, we must be determined and creative in our defence of the universality of human rights.

At the start of 2023, we are facing a sobering situation. The harsh truth is that in 2022 the world became a worse place for human rights. We saw dramatic violations of human rights in multiple countries, conflicts and crises: in Ukraine, Iran, Ethiopia, Afghanistan, Myanmar, China and many other places. With more geopolitical competition, revisionist powers also actively undermine the human rights acquis with new narratives. Such narratives are constructed using familiar language and terminology so that at first glance they may seem innocent, but we should be under no illusion that the aim is to change the agreed international human rights doctrine and to erode the rights of individuals. There are also new technologies used for mass surveillance and the repression of dissent. And we are seeing the undeniable effects of climate change acting as a driver of conflict, with all that this entails for the human rights of the people that are most affected. The growing geopolitical divisions are particularly worrying, as they seek to give a misleading sense that the world at large no longer has any common ground. But in fact we do. We need to remember what unites us – more than 8 billion people and 193 members of the UN. And for this it is good to go back 75 years.

The Universal Declaration of Human Rights at 75

In 1948, after the horrors of the Second World War, scholars and diplomats from around the world and very different legal and cultural backgrounds, came together and to produce a landmark document: the Universal Declaration of Human Rights, enumerating the rights that every human being has. The simple and yet revolutionary idea of that document is that rights cannot be given; they already belong to every single person. But we knew then, and know even more so today, that rights can be taken away. That is why we must protect them. And doing that is both a collective task and a process not an event, meaning that it is a job that is never done. Forty-five years later, in 1993, 171 states and 800 representatives of nongovernmental organisations (NGOs) adopted the Vienna Declaration and Programme of Action (VOPA) at the UN World Conference on Human Rights. Then, as now, there were intense discussions over whether human rights are universal or culturally relative; whether economic, social, and cultural rights should prevail over civil and political ones; whether development should be considered a right; and whether or not to name states with a record of human rights violations. In the end, the world agreed on the universality, interdependence and indivisibility of human rights. This means that there is no hierarchy of rights, with some taking precedence over others; or that there are cultural or geographic exceptions. All human beings wherever they live, have these rights and are entitled to have them protected. In 2023, 75 years since the adoption of the Universal Declaration of Human Rights, the world is a different place. More plural, with more countries and peoples demanding their voices be heard. But also more unequal and with a rise in identity politics amplified by social media that are tearing our societies apart. There are mega existential threats like climate change and developments like the digital revolution that pose new

defending and promoting human rights and democracy begin at home. We can only be credible towards the rest of the world if we are open about our own shortcomings and relentless in confronting those that erode human rights within our own societies. In a similar way, we need to engage with those that accuse us of 'double standards', i.e. that we are more concerned with human rights violations in some countries than in others. This is not an easy discussion, given the complexity and historic sensitivities. But we cannot ignore that these accusations of double standards exist and are strongly held by some.

The EU's human rights agenda for 2023

Human rights lie at the basis of the EU and of our relations with the rest of the world. As I said in my speech at the EU-NGO Human Rights Forum, they are a core priority for EU foreign policy; for what we say, for what we do and for how we spend our money. So, we systematically condemn human rights violators and put sanctions on the worst offenders. Indeed, we have created a new global human rights sanctions regime, so we can go after violators wherever they occur. We are now setting up a new Global Observatory on the Fight Against Impunity (around €20 mil budget) to gather information and build a knowledge base about genocide, crimes against humanity and other serious human rights violations. We lobby constantly at multilateral level and champion strong resolutions addressing grave human rights situations. We use our bilateral channels to promote universal human rights and support those on the ground that defend human rights and democracy. We offer financial support to protect human rights defenders (€30 million for the next 3 years). While we do a lot as EU, and sometimes more than we get credit for, it is also clear that we must do more and do it better. For instance, we need to stop getting caught in a web of arguments about the importance of some rights over others. And we certainly need to quash any rhetoric that inverts the obligations of states and the rights of individuals. In 2023, I would like us to be more proactive, innovative and creative when it comes to human rights. For instance, we need to stress that doing so is part of enhancing our security. We need to work harder on fighting impunity and ensuring accountability, for instance through our support to the International Criminal Court (ICC) and our work on Russia's war crimes in Ukraine. We also need to engage with a broader range of actors, including the private sector, and get better at explaining what we mean when talking about human rights. Other concrete areas include the need to ensure that the digital transformation and surveillance technologies are not used to curtail human rights, to continue to work with those countries most affected by climate change and environmental degradation to address the human rights consequences, and to work with partners on the right to development and on countering racial discrimination. And we also need to rebuild trust: in institutions, among governments and among generations. The EU will organise a Human Rights Conference in 2023 to mark the 75th anniversary of the Universal Declaration of Human Rights – and we will make sure to involve not just government representatives, but also young people, civil society, the private sector and others.

Reconfirm that human rights are international law

Many of the trends we face on human rights are strong and, sadly, run counter to what we want. This only makes it more necessary that we work harder, with our international partners, to make 2023 a year of countering the trend. We must reconfirm that human rights are the law, international law, not privileges. Nor are they restricted to Europe and other so-called Western countries. No, to qualify for human rights protection, you only need to be human: a global citizen with rights. We have to try and ensure that by the

- **fundament: jigsaw technique (metoda mozaic adaptată)**
- **domeniu: general/specializat (drepturile omului)**

Traducerea interactivă

- fundament: **jigsaw technique**
(metoda **mozaic adaptată**)
- domeniu: **general/ specializat**
(drepturile omului)

Surse/ Resurse (de utilizat în documentarea traducerii din domeniul drepturilor omului)

1. Glosar – Council of Europe:
<https://www.coe.int/en/web/compass/glossary>
2. Manual for Human Rights Education with Young People
<https://rm.coe.int/compass-eng-rev-2020-web/1680a08e40>
3. Glossary of Human Rights Terms (American University)
<http://fs2.american.edu/mertus/www/hr%20glossary.htm>
4. Equality and Human Rights Commission – Glossary of terms
<https://www.equalityhumanrights.com/en/secondary-education-resources/useful-information/glossary-terms>
5. GLOSAR al Convenției Europene pentru Drepturile Omului
<https://rm.coe.int/16806f0d9f>
6. Drepturile omului și întreprinderilor
<https://e-justice.europa.eu/>
7. Glosar CRCCD
<https://ccd.intercultural.ro/glosar/>
8. Consiliul Uniunii Europene
<https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/human-rights/#:~:text=Anul%202023%20marcheaz%C4%83%20cea%20de,de%20a%20a%20p%C4%83ra%20universalitatea%20acestora>
9. Parlamentul European (rezoluție)
https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0086_RO.html
10. AGERPRES (agerpres.ro)
11. RFI (rfi.ro)
12. Ministerul Afacerilor Externe (mae.ro)
13. Înaltul Comisariat pentru Refugiați al Națiunilor Unite
<https://www.unhcr.org/ro/homepage/despre-noi>

- Alegerea unui **ghid de stil** care să orienteze modalitatea de redactare a textelor în limba țintă
(*EC.English Style Guide, How to write clearly, Ghid de redactare interinstituțional*)

—Traducerea personificată

Scrierea derivatelor și a compuselor

Chestiuni de morfologie și de sintaxă

P.M., anul I, EN-GE

* VIRGULA *

PA (MAREN) ID

Acordul

B.A., Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Litere, Departamentul de Limbi Moderne Aplicata

Prepoziția

Universitatea Babeș-Bolyai
Facultatea de Litere

* Cratima *

UR (MAREN) ID

Names of institutions, bodies and agencies of the EU

Traducerea în dezbatere

Medical tourism to Mexico is on the rise, but it can come with risks

A growing trend

One study published in the American Journal of Medicine estimated that fewer than 800,000 Americans traveled to other countries for medical care in 2007, but by 2017, more than 1 million did. More current estimates suggest that those numbers have continued to grow. "People travel because there may be a long waiting time, wait lists or other reasons why they can't get treatment as quickly as they would like it. So, they explore their options outside the United States to see what's available," said Elizabeth Ziemba, president of Medical Tourism Training, which provides training and accreditation to international health travel organizations. Also, "price is a big issue in the United States. We know that the US health care system is incredibly expensive," she added. "Even for people with insurance, there may be high deductibles or out-of-pocket costs that are not covered by insurance, so that people will look based on price for what's available in other destinations."

The most common procedures that prompt medical tourism trips include dental care, surgery, cosmetic surgery, fertility treatments, organ and tissue transplants and cancer treatment, according to the CDC. "With Mexico and Costa Rica, it's overwhelmingly dental and cosmetic surgery. However, certain countries are known for specialties. For example, in Singapore, stem cell and oncology is huge. In India, South India and Chennai Apollo hospitals does incredible work with hip and knee surgeries," said Josef Woodman, founder of Patients Beyond Borders, an international health care consulting company. "In Eastern Europe, a lot of people from the UK – but also people from the United States – travel to Hungary, Croatia and Turkey for everything from dental to light cosmetic surgery," he said.

Mexico is the second most popular destination for medical tourism globally, with an estimated 1.4 million to 3 million people coming into the country

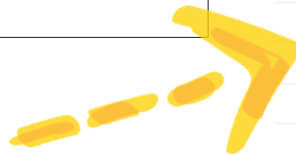
to take advantage of inexpensive treatment in 2020, according to Patients Beyond Borders. Matamoros – where officials said the four kidnapped Americans were found – is "not considered a primary medical travel destination," Woodman said, "largely because there are no internationally accredited medical centers/specialty clinics there or in the immediate region." Mexico City, Cancun and Tijuana are more frequented and reliable destinations in the country, Woodman said.

On average, Americans can save 40% to 60% across the most common major procedures received by medical tourists in Mexico, according to an analysis of 2020 health ministry data conducted by Patients Beyond Borders. Woodman said that violence against medical tourists was extremely rare, but he added that "price shopping" – searching for the cheapest location for a procedure – is a "blueprint for trouble," namely substandard medical care.

Source:

<https://edition.cnn.com/2023/03/07/health/medical-tourism-mexico-trend-wellness>

fundament: dezbaterea
studentească
domeniu: general/
specializat (domeniul
medical/ turismului)

Medical tourism¹ to Mexico is on the rise, but it can come with risks

A growing trend

One study published in the **American Journal of Medicine**² estimated that fewer than 800,000 Americans traveled to other countries for **medical care**³ in 2007, but by 2017, more than 1 million did.

More current estimates suggest that those numbers have continued to grow. "People travel because there **may be a long waiting time**⁴, **wait lists**⁵ or other reasons why they can't **get treatment**⁶ as quickly as they would like it. So, they explore their options outside the United States to see what's available," said Elizabeth Ziemba, president of **Medical Tourism Training**⁷, which provides training and accreditation⁸ to **international health travel organizations**⁹.

Turismul medical¹⁰ din Mexic este în ascensiune, însă implică anumite riscuri / vine la pachet cu anumite riscuri

Un trend în ascensiune

Conform unui studiu publicat în American Journal of Medicine, se estimează că mai puțin de 800.000 de americani au călătorit în alte țări / în străinătate din motive medicale în anul 2007, prin comparație cu 2017, când peste un milion au făcut acest lucru.

Estimări recente / actuale sugerează că procentul / cifrele continuă să crească / este (sunt) în creștere. „Oamenii călătoresc din motive medicale din cauza decalajelor dintre programări / întârzierilor, a lungilor liste de așteptare sau a altor motive în virtutea cărora nu pot fi tratați atât de curând / repede pe cât și-ar dori. Prin urmare, iau în considerare alte variante din afara Statelor Unite ale Americii, pentru a vedea ce posibilități există / ce li se oferă”¹¹, a spus **Elizabeth Ziemba**.

¹ <https://equityhealth.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12939-018-0866-1> (sursă primară)

² <https://www.amimed.com> (resursă)

³ <https://iate.europa.eu/search/result/1679669965702/1> (resursă);

<https://glosbe.com/en/ro/medical%20care> (resursă); <https://www.wordreference.com/enro/medical%20care> (resursă)

⁴ <https://glosbe.com/en/ro/may%20be%20a%20long%20waiting%20time> (resursă);

<https://www.keybot.com/translate/English-Romanian/waiting-time.htm> (resursă)

⁵ <https://dictionary.cambridge.org/example/english/waiting-time> (sursă secundară)

⁶ <https://mymemory.translated.net/en/English/Romanian/wait-list> (resursă);

<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/wait-list> (sursă secundară)

⁷ <https://mymemory.translated.net/en/English/Romanian/Get-Treatment> (resursă)

⁸ <https://www.medicaltourismtraining.com> (sursă secundară)

⁹ <https://mymemory.translated.net/en/English/Romanian/training-and-accreditation> (resursă);

<https://iate.europa.eu/search/result/1679669965702/1> (resursă)

<https://iate.europa.eu/search/result/1679669965702/1> (resursă)

¹⁰ <https://mymemory.translated.net/en/English/Romanian/international-health-travel-organizations> (resursă);

<https://glosbe.com/en/ro/health%20travel%20organizations> (resursă)

¹¹ (33) <https://www.rfi.ro/social-153777-servicii-medicale-ieftine-mexic-platite-viata-americani> (sursă secundară)

Also, “**price is a big issue**¹⁰ in the United States. We know that the **US health care system**¹¹ is **incredibly expensive**,” she added. “Even for **people with insurance**¹², there may be high **deductibles**¹³ or **out-of-pocket costs**¹⁴ that are not covered by insurance, so that **people will look based on price**¹⁵ for what’s available in other destinations.”

reșpedința Medical Tourism Training, care asigură / oferă formare / pregătire / instruire și acreditare organizațiilor internaționale de turism medical / organizații internaționale de călătorie în scopuri medicale.

De asemenea, „în Statele Unite ale Americii, prețul reprezintă o problemă considerabilă / un **impediment**¹⁴ / inconvenient / dezavantaj considerabil. Sistemul medical american este deosebit de scump”, a adăugat aceasta. „Chiar și pentru cei care au asigurare medicală, pot exista cheltuieli (din fonduri) proprii / speze / **franziză**¹⁵ **cheltuieli deductibile**¹⁶ însemnate sau cheltuieli nerambursabile / neacoperite de asigurarea medicală motiv pentru care oamenii se orientează în funcție de preț pentru a găsi variante din alte zone / ce e disponibil în alte locuri”¹⁷

¹⁰ <https://mymemory.translated.net/en/English/Romanian/price-is-a-big-issue> (resursă);

<https://www.bing.com/translator/?from=en&to=ro&text=price-is-a-big-issue%0D%0A> (resursă)

¹¹ <https://mymemory.translated.net/en/English/Romanian/health-care-system> (resursă)

<https://iate.europa.eu/search/result/1679669965702/1> (resursă)

<https://www.wordreference.com/enro/health%20care%20system> (resursă);

¹² <https://www.dict.com/romanian-english/health%20insurance>

(resursă) (resursă) <https://mymemory.translated.net/en/English/Romanian/insurance> (resursă);

<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/insurance> (resursă)

¹³ <https://www.wordreference.com/enro/deductibles> (resursă);

<https://mymemory.translated.net/en/English/Romanian/deductibles> (resursă);

https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/deductible_2?q=deductibles (sursă secundară)

¹⁴ <https://www.healthcare.gov/glossary/out-of-pocket-costs/> (sursă secundară)

<https://www.proz.com/search/> (resursă)

<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/out-of-pocket> (sursă secundară)

<https://iate.europa.eu/search/result/1679669965702/1> (resursă)

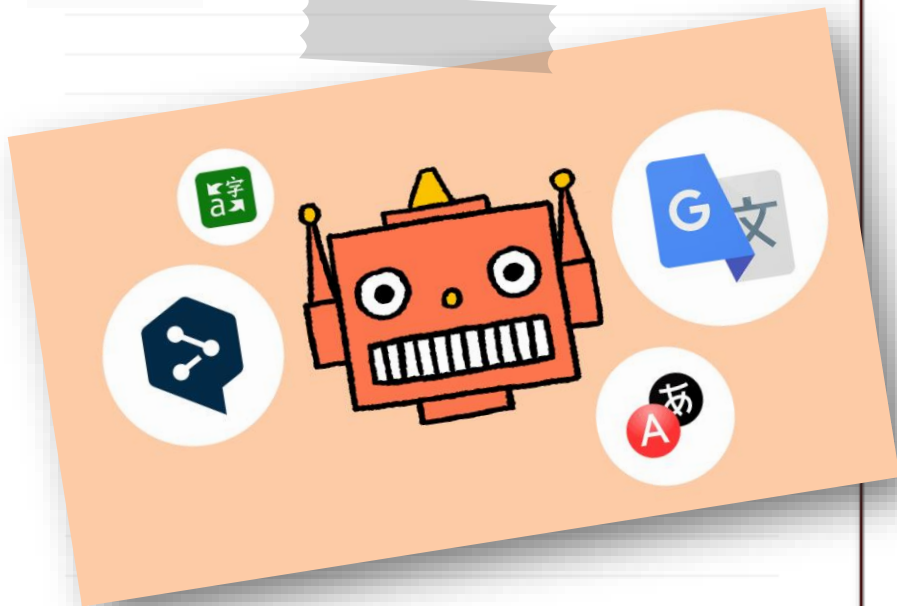
¹⁵ <https://www.wordreference.com/enro/based%20on> (resursă) +

<https://mymemory.translated.net/en/English/Romanian/look-based-on-price> (resursă)

¹⁶ <https://dexonline.ro/definitie/impediment> (sursă secundară)

¹⁷ <https://dexonline.ro/definitie/franziza> (sursă secundară)

¹⁸ <http://www.doctorat.ase.ro/Media/Default/sustineri%20teze%20doctorat/BĂCANU%20G%20MIHAELA%20N>

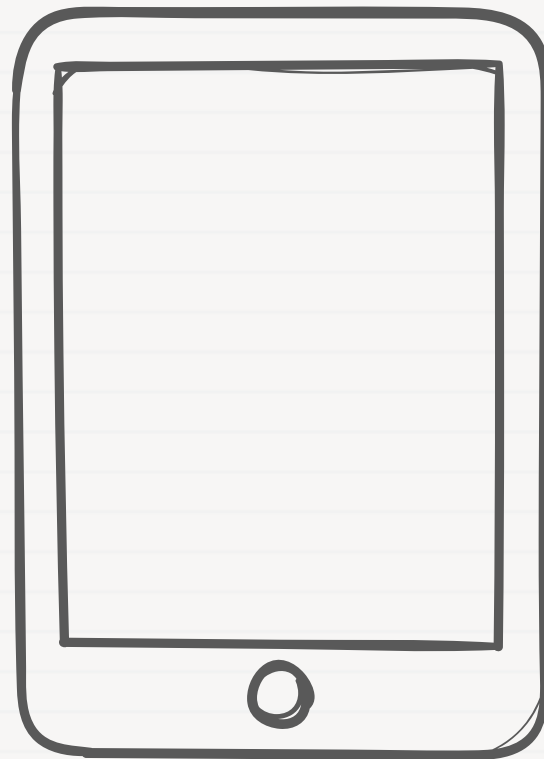

Traducerea AI-Powered

Exploatarea rațională și în
cunoștință de cauză a
instrumentelor de traducere
automată

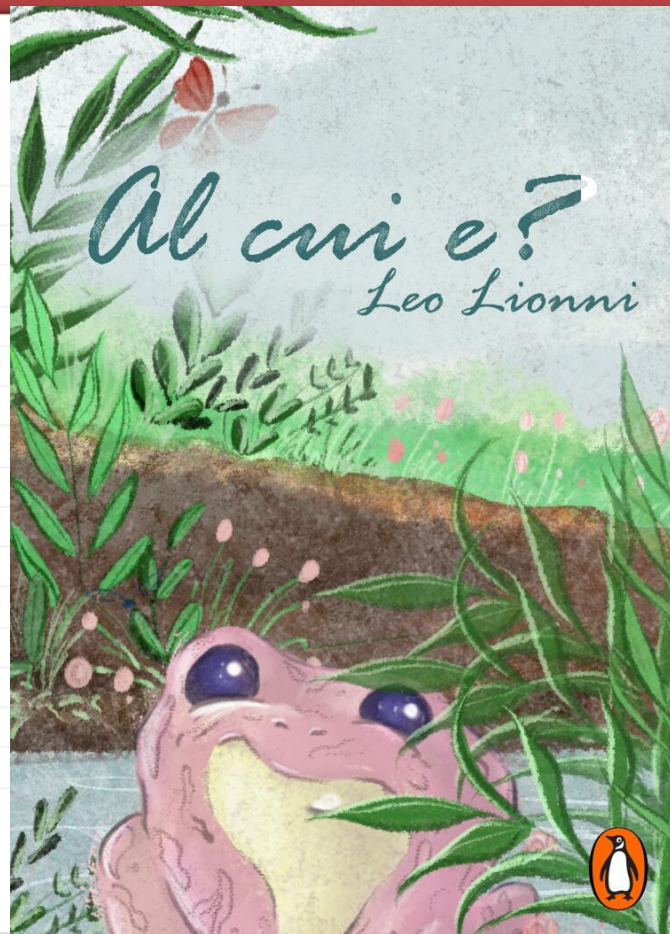
Traducerea sub formă de atelier

fundament: simulare de
proiect
domeniu: general/
specializat (domeniul
tehnic/ literar)

Băietelul de
Turtă Dulce

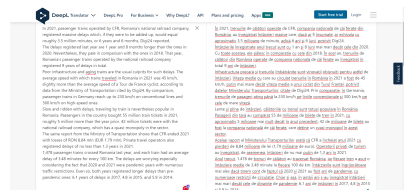

**Ancheta
traductologică**

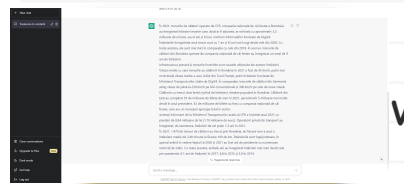
- 1) Pentru **rafinarea căutărilor pe web**, folosirea operatorilor booleani pe Google, respectiv a funcționalităților de căutare avansată pe site-urile care oferă această posibilitate (exemple aici).
- 2) Exploatarea **corpusurilor** pentru folosirea corectă a termenilor în context și identificarea colocațiilor și a expresiilor idiomatice (Sketch Engine, Corpus of Contemporary American English, British National Corpus, Corpora Collection Leipzig). Pentru constituirea propriilor corpusuri: Sketch Engine, AntConc. Pentru colocații, recomand și Oxford Online Collocation Dictionary.
- 3) Constituirea unor **glosare** proprii, pe domenii de specialitate, dar și cu vocabular general (termen sursă și țintă, definiție, context, sursă, observații).
- 4) Alegerea a două/trei **dicționare care să servească drept referință**, cum ar fi: Macmillan Dictionary, Collins (foarte bun pentru dicționarul de sinonime și antonime/Thesaurus).

- 5) Alegerea unor **baze de date terminologice** care să servească drept referință fiabilă de informare terminologică (IATE, TERMIUM Plus, compilație ISIT, compilație UE).
- 6) Alegerea unui **ghid de stil** care să ghideze modul în care redactați textele în limba țintă (EC English Style Guide, How to write clearly, Ghid de redactare interinstituțional).
- 7) Exploatarea rațională și în cunoștință de cauză a **instrumentelor de traducere automată**.
- 8) Stabilirea unui **flux de lucru** eficient (ex. analiza textului sursă - documentare - constituire glosar - traducere - (auto)revizie).
- 9) Consultarea zilnică a **presei** (*bookmarks*): CNN, Euronews, The Guardian, BBC, New York Times, The Washington Post, Digi24, TVR. Cea mai rapidă metodă: follow pe Facebook și Twitter.
- 10) Un bun traducător este la curent cu ultimele **noutăți și din domeniul traducerilor**: Slator.

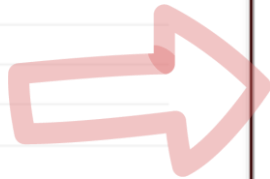
Traducerea inversată

Varianta DeepL.com

Varianta ChatGPT.com

In 2021, passenger trains operated by CFR, Romania's national railroad company, registered massive delays which, if they were to be added up, would equal roughly 3.5 million minutes, or 6 years and 6 months, Digi24 reported. The delays registered last year are 1 year and 8 months longer than the ones in 2020. Nevertheless, they pale in comparison with the ones in 2018. That year, Romania's passenger trains operated by the national railroad company registered 9 years of delays in total. Poor infrastructure and aging trains are the usual culprits for such delays. The average speed with which trains traveled in Romania in 2021 was 45 km/h, slightly more than the average speed of a Tour de France cyclist, according to data from the Ministry of Transportation cited by Digi24. By comparison, passenger trains in Germany reach up to 230 km/h on conventional lines and 300 km/h on high-speed ones. Slow and ridden with delays, traveling by train is nevertheless popular in Romania. Passengers in the country bought 55 million train tickets in 2021, roughly 5 million more than the year prior. 42 million tickets were with the national railroad company, which has a quasi-monopoly in the sector. The same report from the Ministry of Transportation shows that CFR ended 2021 with losses of RON 8.84 mln (EUR 1.79 mln). Private travel operators also registered delays of no less than 1.3 years in 2021. 1,478 passenger trains crossed Romania last year, and each train had an average delay of 3.48 minutes for every 100 km. The delays are worrying especially considering the fact that 2020 and 2021 were pandemic years with numerous traffic restrictions. Even so, both years registered longer delays than pre-pandemic ones: 6.1 years of delays in 2017, 4.8 in 2015, and 5.9 in 2014.

Source:
<https://www.romania-insider.com/trains-operated-romania-cfr-delays-2021>

In 2021, passenger trains operated by CFR, Romania's national railroad company, registered massive delays which, if they were to be added up, would equal roughly 3.5 million minutes, or 6 years and 6 months, Digi24 reported.

The delays registered last year are 1 year and 8 months longer than the ones in 2020. Nevertheless, they pale in comparison with the ones in 2018. That year, Romania's passenger trains operated by the national railroad company registered 9 years of delays in total.

Poor infrastructure and aging trains are the usual culprits for such delays. The average speed with which trains traveled in Romania in 2021 was 45 km/h, slightly more than the average speed of a Tour de France cyclist, according to data from the Ministry of Transportation cited by Digi24. By comparison, passenger trains in Germany reach up to 230 km/h on conventional lines and 300 km/h on high-speed ones.

Slow and ridden with delays, traveling by train is nevertheless popular in Romania. Passengers in the country bought 55 million train tickets in 2021, roughly 5 million more than the year prior. 42 million tickets were with the national railroad company, which has a quasi-monopoly in the sector.

The same report from the Ministry of Transportation shows that CFR ended 2021 with losses of RON 8.84 mln (EUR 1.79 mln). Private travel operators also registered delays of no less than 1.3 years in 2021.

1,478 passenger trains crossed Romania last year, and each train had an average delay of 3.48 minutes for every 100 km. The delays are worrying especially considering the fact that 2020 and 2021 were pandemic years with numerous traffic restrictions. Even so, both years registered longer delays than pre-pandemic ones: 6.1 years of delays in 2017, 4.8 in 2015, and 5.9 in 2014.

În 2021, trenurile de călători operate de CFR, compania națională de căi ferate din România, au înregistrat întârzieri masive care, dacă ar fi însumate, ar echivala cu aproximativ 3,5 milioane de minute, adică 6 ani și 6 luni, potrivit Digi24.

Întârzierile înregistrate anul trecut sunt cu 1 an și 8 luni mai mari decât cele din 2020. Cu toate acestea, ele pălesc în comparație cu cele din 2018. În acel an, trenurile de călători din România operate de compania națională de căi ferate au înregistrat în total 9 ani de întârzieri.

Infrastructura precară și trenurile îmbătrânite sunt vinovații obișnuiți pentru astfel de întârzieri. Viteza medie cu care au circulat trenurile în România în 2021 a fost de 45 km/h, puțin mai mare decât viteza medie a unui ciclist din Turul Franței, potrivit datelor Ministerului Transporturilor, citate de Digi24. Prin comparație, în Germania, trenurile de pasageri ating până la 230 km/h pe liniile conventionale și 300 km/h pe cele de mare viteză.

Lente și pline de întârzieri, călătoriile cu trenul sunt totuși populare în România. Pasagerii din țară au cumpărat 55 de milioane de bilete de tren în 2021, cu aproximativ 5 milioane mai mult decât în anul precedent. 42 de milioane de bilete au fost la compania națională de căi ferate, care deține un cvasi-monopol în acest sector.

Același raport al Ministerului Transporturilor arată că CFR a încheiat anul 2021 cu pierderi de 8,84 milioane de lei (1,79 milioane de euro). Operatorii privați de turism au înregistrat, de asemenea, întârzieri de nu mai puțin de 1,3 ani în 2021.

Anul trecut, 1.478 de trenuri de călători au traversat România, iar fiecare tren a avut o întârziere medie de 3,48 minute la fiecare 100 de km. Întârzierile sunt îngrijorătoare mai ales dacă ținem cont de faptul că 2020 și 2021 au fost ani de pandemie, cu numeroase restricții de circulație. Chiar și așa, în ambii ani s-au înregistrat întârzieri mai mari decât cele de dinainte de pandemie: 6,1 ani de întârzieri în 2017, 4,8 în 2015 și 5,9 în 2014.

and 5,9 in 2014.

+ New chat

Traducere în română!

În 2021, trenurile de călători operate de CFR, compania națională de căi ferate a României, au înregistrat întârzieri masive care, dacă ar fi adunate, ar echivala cu aproximativ 3,5 milioane de minute, sau 6 ani și 6 luni, conform informațiilor furnizate de Digi24.

Întârzierile înregistrate anul trecut sunt cu 1 an și 8 luni mai lungi decât cele din 2020. Cu toate acestea, ele sunt mai mici în comparație cu cele din 2018. În acel an, trenurile de călători din România operate de compania națională de căi ferate au înregistrat un total de 9 ani de întârzieri.

Infrastructura precară și trenurile învechite sunt cauzele obișnuite ale acestor întârzieri.

Viteza medie cu care trenurile au călătorit în România în 2021 a fost de 45 km/h, puțin mai mult decât viteza medie a unui ciclist din Turul Franței, potrivit datelor furnizate de Ministerul Transporturilor citate de Digi24. În comparație, trenurile de călători din Germania ating viteze de până la 230 km/h pe linii convenționale și 300 km/h pe cele de mare viteză. Călătoria cu trenul, deși lentă și plină de întârzieri, rămâne populară în România. Călătorii din țară au cumpărat 55 de milioane de bilete de tren în 2021, aproximativ 5 milioane mai multe decât în anul precedent. 42 de milioane de bilete au fost cu compania națională de căi ferate, care are un monopol aproape total în sector.

Aceeași informare de la Ministerul Transporturilor arată că CFR a încheiat anul 2021 cu pierderi de 8,84 milioane de lei (1,79 milioane de euro). Operatorii privați de transport au înregistrat, de asemenea, întârzieri de cel puțin 1,3 ani în 2021.

În 2021, 1.478 de trenuri de călători au trecut prin România, iar fiecare tren a avut o întârziere medie de 3,48 minute la fiecare 100 de km. Întârzierile sunt îngrijorătoare, în special având în vedere faptul că 2020 și 2021 au fost ani de pandemie cu numeroase restricții de trafic. Cu toate acestea, ambele ani au înregistrat întârzieri mai mari decât cele pre-pandemie: 6,1 ani de întârzieri în 2017, 4,8 în 2015 și 5,9 în 2014.

Regenerate response

Send a message...

[ChatGPT Mar 23 Version](#). Free Research Preview. ChatGPT may produce inaccurate information about people, places, or facts

Traducerea încrucișată

fundament: predarea
încrucișată (întâlnirea
cu un specialist)
domeniu: *specializat*

Revizia de la egal la egal

Versiunea 1

Versiunea 2

DeepL Translator DeepL Pro For Business Why DeepL? API Plans and pricing Apps [Help](#) [Start free trial](#) [Login](#)

In 2021, passenger trains operated by CFR, Romania's national railroad company, registered massive delays which, if they were to be added up, would equal roughly 3.5 million minutes, or 6 years and 6 months, DeepL reported. The delays registered last year are 1 year and 8 months longer than the ones in 2020. Nevertheless, they pale in comparison with the ones in 2018. That year, Romania's passenger trains operated by the national railroad company registered 9 years of delays in total.

Poor infrastructure and aging trains are the usual culprits for such delays. The average speed with which trains traveled in Romania in 2021 was 45 km/h, slightly more than the average speed of a TGV de France cyclist, according to data from the Ministry of Transportation cited by Dig24. By comparison, in Germany, passenger trains in Germany reach up to 230 km/h on conventional lines and 300 km/h on high-speed ones.

Slow and riddled with delays, traveling by train is nevertheless popular in Romania. Passengers in the country bought 35 million train tickets in 2021, roughly 5 million more than the year prior. 42 million tickets were with the national railroad company, which has a quasi-monopoly in the sector. The same report from the Ministry of Transportation shows that CFR ended 2021 with losses of RON 8.84 mln (EUR 1.79 mln). Private travel operators also registered delays of no less than 1.5 years in 2021. 1,478 passenger trains crossed Romania last year, and each train had an average delay of 3.48 minutes for every 100 km. The delays are worrying especially considering the fact that 2020 and 2021 were pandemic years with numerous traffic restrictions. Even so, both years registered longer delays than pre-pandemic ones: 6.1 years of delays in 2017, 4.8 in 2015, and 5.9 in 2014.

In 2021, trenurile de călători operate de CFR, compania națională de căi ferate din România, au înregistrat întârzieri masive care, dacă s-ar fi însumate și echivalente cu aproximativ 3,5 milioane de minute, echivală 6 ani și 6 luni, potrivit informațiilor furnizate de Dig24. Întârziile înregistrate anul trecut sunt cu 1 an și 8 luni mai mari decât cele din 2020. Cu toate acestea, ele palesc în comparație cu cele din 2018. În acel an, trenurile de călători din România operate de compania națională de căi ferate au înregistrat în total 9 ani de întârzieri.

Infrastructura precară și trenurile îmbătrânite sunt vinovate obișnuite pentru astfel de întârzieri. Viteza medie cu care au circulat trenurile în România în 2021 a fost de 45 km/h, puțin mai mare decât viteza medie a unui ciclist din TGV la frontiera oțelului dărilor Ministerului Transporturilor, citate de Dig24. Prin comparație, în Germania, trenurile de pasageri ating până la 230 km/h pe linii convenționale și 300 km/h pe cele de mare viteză.

Lente și pline de întârzieri, călătoriile cu trenul sunt totuși populare în România. Pasajeri din țară au cumpărat 35 de milioane de bilete de tren în 2021, cu aproximativ 5 milioane mai mult decât în anul precedent. 42 de milioane de bilete au fost la compania națională de căi ferate, care deține un quasi-monopol în acest sector.

Având pierderi de 8,84 milioane de lei (1,79 milioane de euro), Operatorii privați de turism au înregistrat, de asemenea, întârzieri de nu mai puțin de 1,5 ani în 2021. Anul trecut, 1.478 de trenuri de călători au traversat România iar fiecare tren a suferit întârzieri medii de 3,48 minute la fiecare 100 de km. Întârziile sunt îngrijorătoare mai ales dacă ținem cont de faptul că 2020 și 2021 au fost ani de pandemie, cu numeroase restricții de circulație. Chiar și așa, în ambele ani s-au înregistrat întârzieri mai mari decât cele de dinainte de pandemie: 6,1 ani de întârzieri în 2017, 4,8 în 2015 și 5,9 în 2014.

News chat

Traducere în română

900 57 01 014

In 2021, trenurile de călători operate de CFR, compania națională de căi ferate a României, au înregistrat întârzieri masive care, dacă s-ar fi adunate, ar echivala cu aproximativ 3,5 milioane de minute, sau 6 ani și 6 luni, conform informațiilor furnizate de Dig24. Întârziile înregistrate anul trecut sunt cu 1 an și 8 luni mai lung decât cele din 2020. Cu toate acestea, ele sunt mici în comparație cu cele din 2018. În acel an, trenurile de călători din România operate de compania națională de căi ferate au înregistrat un total de 9 ani de întârzieri.

Infrastructura precară și trenurile învechite sunt vinovate obișnuite ale acestor întârzieri. Viteza medie cu care trenurile au călătorit în România în 2021 a fost de 45 km/h, puțin mai mult decât viteza medie a unui ciclist din TGV la frontiera, potrivit datelor furnizate de Ministerul Transporturilor citate de Dig24. În comparație, trenurile de călători din Germania ating viteza de până la 230 km/h pe linii convenționale și 300 km/h pe cele de mare viteză. Călători cu trenul, deși lent și plin de întârzieri, rămân populare în România. Călătorii din țară au cumpărat 35 de milioane de bilete de tren în 2021, aproximativ 5 milioane mai multe decât în anul precedent. 42 de milioane de bilete au fost cu compania națională de căi ferate, care are un monopol aproape total în sector.

Având pierderi de 8,84 milioane de lei (1,79 milioane de euro), Operatorii privați de turism au înregistrat, de asemenea, întârzieri de cel puțin 1,5 ani în 2021. În 2021, 1.478 de trenuri de călători au traversat România, iar fiecare tren a avut o întârziere medie de 3,48 minute la fiecare 100 de km. Întârziile sunt îngrijorătoare, în special având în vedere faptul că 2020 și 2021 au fost ani de pandemie cu numeroase restricții de trafic. Cu toate acestea, ambele ani au înregistrat întârzieri mai mari decât cele pre-pandemice: 6,1 ani de întârzieri în 2017, 4,8 în 2015 și 5,9 în 2014.

Regenerate response

Send a message...

DeepL.com ©2022. DeepL - Free Research Preview. ChatGPT may produce inaccurate information about people, places, or things.

Așteptări
vs.
Rezultate

THE FREE DICTIONARY – 07.03.2023

➤ **Word of the day** → *reredos*

(noun) A painted or carved screen placed above and behind an altar or communion table.

Synonyms: *altarpiece*

Usage: The artist is best known for the reredos he painted for the church in his hometown.

➤ **Daily Grammar Lesson** → *Light Verbs*

= verbs that do not carry unique meaning on their own, but rely on another word(s) to become meaningful. Thus, light verbs can have various meanings, depending on the word(s) with which they are paired. Some common examples of light verbs include *do, have, make, get, take, and give*. Ex. 'do': Do your homework! / "We did some yoga to warm up." / "I hope you do well on your exam." Sometimes, different light verbs achieve the same / very similar meaning; *have and take*. Ex: "I'm going to have a shower." / "I'm going to take a shower."

➤ **Article of the Day** → "Freedom Fries"

= a political euphemism for French fries in the US. The term appeared in 2003 when Congress renamed the menu item in Congressional cafeterias in response to France's opposition to the proposed invasion of Iraq. The renaming gained notoriety as part of a great wave of political and popular anti-French sentiment in the US. On March 11, it was directed that all House cafeterias change menus from *French fries* and *French toast* to *Freedom fries* and *Freedom toast*. French Embassy spokeswoman said: "It's a non-issue", noting that fries originated in Belgium. In 2006, the House cafeteria menus silently changed back without any announcement.

➤ **This Day in History** → Antoninus Pius Is Succeeded by Co-Emperors

Marcus Aurelius was a powerful and influential Roman Emperor. Marcus Aurelius' Stoic tome *Meditations* is still revered as a literary monument to a philosophy of service and duty. During his reign, the Empire defeated many other powers: the Parthian Empire, the Marcomanni, Quadi and Sarmatians tribes, and fought wars against Germanic tribes. He died in 180, in Vindobona (modern Vienna). His ashes were returned to Rome. He acquired the reputation of a philosopher king within his lifetime.

➤ **Today's Holiday** → Motorcycle Week (Bike Week)

Bike Week is the largest motorcycle meet in the world. The event began in 1937, but it was suspended for a few years during World War II. However, the 50th anniversary was celebrated in 1991, and half a million people attended the event. It attracts competitors from all over the world and is considered one of the most prestigious motorcycle road races in the world. A popular feature is a *mammoth* parade of over 5,000 motorcycles. Parade watchers include large contingents of elderly people, some of whom hold signs saying, "Grandmothers Love Biking". The week is also celebrated with various concerts and trade shows.

➤ **Today's Birthday** → Janet Guthrie, March 7, 1938; (retired professional race car driver)

➤ **Quotation of the Day** → *They may walk with a little less spring in their step, and the ranks are growing thinner, but let us never forget, when they were young, these men saved the world.* – Bill Clinton, 1946

➤ **Idiom of the day** → *collect (one's) wits*

Meaning: To try to calm oneself and think clearly and rationally.

Take a moment to collect your wits, then tell us how the accident happened.

Articole – Curs

> Limba română

Bacteriile din mediul acvatic folosesc „antene” pentru a colecta energie solară. Ce au remarcat cercetătorii

06.03.2023 - <https://adevarul.ro/stil-de-viata/stiinta/bacteriile-din-mediul-acvatic-folosesc-antene-2247791.html>

Conform unui studiu realizat de un grup de cercetători de la Institutul Tehnologic din Israel, bacteriile din mediul acvatic care captează lumina solară prezintă o „antena” care absoarbe lumina, pe care o transformă în energie chimică esențială pentru supraviețuirea și funcționarea celulei. În realitate, deosebirea dintre acest proces și cel al fotosintezei constă în faptul că, spre deosebire de procesul complex de fotosinteză în cazul bacteriilor „cu antene”, o singură proteină realizează această activitate. Aceste „antene” s-ar putea dovedi a fi extrem de importante atât pentru microorganismele din lacuri, mări și oceane, cât și pentru viețuitoarele din întregul lanț trofic.

Limba engleză

Iran: Suspected school poisonings unforgivable crime, Khamenei says
06.03.2023 - <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-64862714>

Liderul Iranului, Ayatollah Ali Khamenei condamnă valul de otrăviri suspecte ale elevelor din școlile iraniene. Mai mult de 1000 de eleve de la zeci de școli au suferit de o boală inexplicabilă. Autoritățile se arată rezervate față de acest subiect, evitând să ofere detalii. Un anumit procent al populației iraniene consideră că elevele reprezintă ținte ale acestor „atacuri” care au ca scop prejudicierea accesului la educație al fetelor. Alții sugerează că autoritățile ar fi cele care le pedepsesc pe fete pentru rolul principal jucat de ele în contextul protestelor împotriva guvernului. Elevele în cauză declară că au simțit un miros de mandarine sau de pește stricat înainte de a se îmbolnăvi, iar multe au suferit probleme respiratorii, greață, amețeli și oboseală. Ayatollahul Khamenei a cerut forțelor de ordine să „urmărească serios această problemă”. Pe rețelele de socializare, precum Twitter, circula diverse videoclipuri care surprind simptomele fetelor, reacțiile provocate de otrava respectivă, dar și strigătele lor disperate: „Nu vrem să murim!”. Sămbătă, ministrul de interne Ahmad Vahidi a declarat că anchetatorii au adunat „mostre suspecte” de la școlile afectate, dar nu a oferit detalii.

Limba franceză

«Les humains ont encore un plus grand sens de l'humour»: les Japonais se aigrent face aux mangas créés par une IA

06.03.2023 - <https://www.lefigaro.fr/bd/les-humains-ont-encore-un-plus-grand-sens-de-l-humour-les-japonais-se-aigrent-face-aux-mangas-crees-par-une-ia-20230306>

Inteligența artificială poate fi folosită în benzile desenate. Părerile legate de acest subiect sunt însă împărțite: unii specialiști sunt îngrijorați de acest lucru, iar alții cred că pot conștientiza alături de nouă metodă. Autorul unei benzi desenate de tip „manga” ce va fi lansată joi în Japonia recunoaște că are „zero” talent la desen: opera sa, prima din această țară creată în întregime cu ajutorul inteligenței artificiale, a fost realizată în doar șase săptămâni. Pentru a-și crea lucrarea, el a introdus în program cuvinte-cheie și acesta a creat imagini ale eroilor poveștii în aproximativ un minut. Pentru autor, generatoarele de imagini care folosesc inteligența artificială au „deschis ușa persoanelor fără talent artistic”. Programul Midjourney, dezvoltat în Statele Unite ale Americii, a devenit rapid un succes mondial. Totuși, tehnologia bazată pe inteligența artificială a provocat uoare și controverse juridice. În Japonia, oficialii și-au exprimat îngrijorarea cu privire la acest subiect, însă experții au declarat că este puțin probabil să fie vorba de o încălcare a drepturilor de autor, deoarece creațiile respective se bazează pe simple comenzi de text.

Articole – Curs

> Limba română

Oamenii de știință au readus la viață un virus „zombie” înghețat timp de 48.500 de ani. Există riscul unei noi pandemii?

11.03.2023 - <https://adevarul.ro/stil-de-viata/stiinta/oamenii-de-stiinta-au-readus-la-viata-un-virus-2249257.html>

Oamenii de știință au readus la viață un „virus zombie” care a petrecut 48.500 de ani înghețat în permafrost. În timp ce o pandemie declanșată de o boală din trecutul îndepărtat sună ca un scenariu de film SF, oamenii de știință avertizează că riscurile, deși scăzute, nu trebuie subestimate. Din cauza creșterii temperaturilor risca să se dezghețe și să provoace apariția unor virusuri care au stat în stare latentă timp de zeci de mii de ani. Jean-Michel Claverie, profesor de medicină la Facultatea de Medicină a Universității Aix-Marseille din Marsilia, Franța, a testat mostre de pământ prelevate din permafrost. În 2014, cercetătorul a reînviat un virus pe care el și echipa sa l-au izolat din permafrost, făcându-l infecțios pentru prima dată după 30.000 de ani.

> Limba engleză

UK government takes fight over Russian athletes' ban to Olympic sponsors

11.03.2023 - <https://www.theguardian.com/sport/2023/mar/11/uk-government-takes-fight-over-russian-athletes-ban-to-olympic-sponsors>

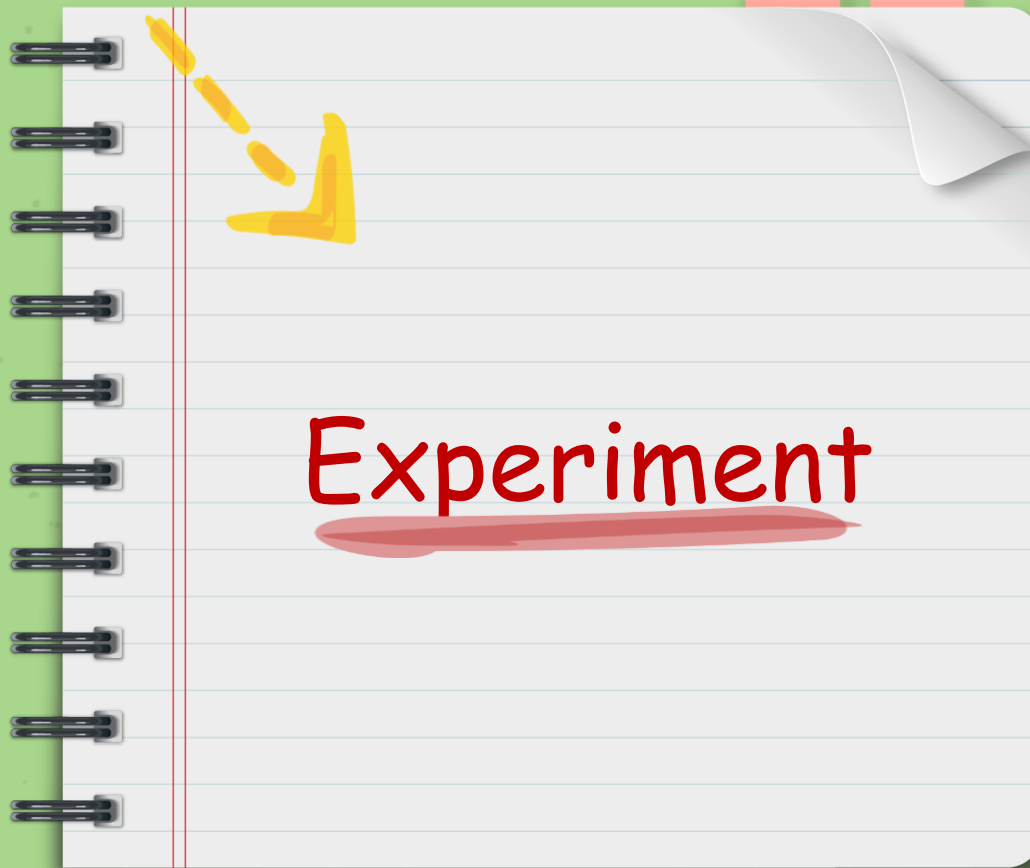
Guvernul Marii Britanii a scris celor mai mari sponsori ai Jocurilor Olimpice, îndemnându-i să facă presiuni asupra Comitetului Olimpic Internațional (CIO) în legătură cu propunerile sale de a permite rusilor și bielorusilor să concureze la Jocurile de la Paris 2024. Comitetul Olimpic Internațional (CIO) caută o cale care să permită acestor sportivi să concureze ca sportivi „neutri”. Totuși, Marea Britanie și alte 34 de țări susțin că Rusia și Belarus nu ar trebui să se întoarcă până când Vladimir Putin nu și-oprește războiul. Conducătorii acestor state și-au exprimat îngrijorarea cu privire la cât de fezabil este ca sportivii ruși și belaruși să concureze în mod neutru, având în vedere că sunt direct finanțați și susținuți de statele lor. Președintele Ucrainei, Volodymyr Zelenskyy, și-a rețenit, de asemenea, apelul pentru interzicere, spunând că prezența Rusiei la Jocurile Olimpice de anul viitor ar fi o „manifestare a violenței”.

> Limba franceză

Climat : pour les transports, l'alimentation ou la gouvernance d'entreprise, les femmes ont une approche plus vertueuse que les hommes

11.03.2023 - https://www.lemonde.fr/les-decodeurs/article/2023/03/11/climat-pour-les-transporters-l-alimentation-ou-la-gouvernance-d-entreprise-les-femmes-ont-une-approche-plus-vertueuse-que-les-hommes_6165087_4355770.html

Mai multe studii au arătat că sexul este un factor de discriminare major în explicarea diferențelor de cantități de emisii de gaze cu efect de seră. În Franța, bărbații utilizează mijloace de transport mult mai poluante decât femeile. Această tendință este deosebit de accentuată în regiunea Île-de-France, unde 53% dintre bărbați se deplasează la serviciu cu mașina personală, față de 40% dintre femei, care sunt mai predispuși să folosească transportul „verde”. O situație asemănătoare este și cea din sectorul alimentar. În ceea ce privește alimentația pe bază de carne, diferența dintre bărbați și femei a fost temeinic analizată: conform ultimului studiu național privind consumul individual de alimente realizate de *Agence nationale de sécurité sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail* (Anses) - Agenția Națională de Securitate Sanitară, bărbații din Franța consumă cu 64% mai multe mezeluri decât femeile și cu 80% mai multă carne (cu excepția câmii de pasăre), decât acestea.

Bibliografie

Baker, M. (1992). *In Other Words. A Coursebook on Translation*. London: Routledge.

Chesterman, A. (1997). *Memes of Translation: The Spread of Ideas in Translation Theory*. Amsterdam: John Benjamins

Jakobson, R. (1959/2000). *On linguistic aspects of translation*. In Venuti, L. (ed.) (2000), *The Translation Studies Reader*. London and New York: Routledge, 113-118.

Munday, J. (2001). *Introducing Translation Studies*. London and New York: Routledge.

Nida, E. and Taber, C.R. (1969). *The Theory and Practice of Translation*. Leiden: E.J. Brill

Neubert, A and Gregory M. Shreve. (1992). *Translation as Text*. Kent, Ohio: The Kent State University Press

Newmark, P. (1981). *Approaches to Translation*. Oxford and New York: Pergamon Press.

Newmark, P. (1988). *A Textbook of Translation*. New York: Prentice Hall.

Nord, C. (1991). *Text Analysis in Translation: Theory, Methodology and Didactic Application of a Model for Translation-Oriented Text Analysis [M]*. Amsterdam: Rodopi.

Venuti, L. (1998). 'Strategies of Translation'. In M. Baker (ed.). *Routledge Encyclopaedia of Translation Studies*. London: Routledge, 240-244.

Vă mulțumesc!